

Til: Stortingets finanskomite
Fra: Skattebetalerforeningen

Dato: 20.10.14
Sak: Høring Statsbudsjettet 2015

Prop. 1 LS (2014-2015)

Punkt 3.6 Overgangsregler for uførepensjonister

Punkt 12 Særfradraget for store sykdomsutgifter

Innledning

Skattebetalerforeningen er opptatt av skattebetalernes rettssikkerhet. Likhet for loven, altså at like tilfeller behandles likt, er en viktig del av dette. Vi er derfor kritisk til at overgangsreglene for uførepensjonister og reglene om særfradrag for sykdomsutgifter forskjellsbehandler skattyterne på bakgrunn av ligningen for tidligere inntektsår.

Nærmere om forskjellsbehandlingen

Skattereglene for uførepensjonister er tidligere vedtatt endret fra 2015. Endringene medfører blant annet at uførepensjonister ikke lenger skal ha rett til skattebegrensning, noe som gjør at noen uførepensjonister kommer dårligere ut enn før. For å bøte på dette foreslår departementet at visse pensjonister skal få redusert skatt i en overgangsperiode. Det er imidlertid bare uførepensjonister som hadde skattebegrensning i 2014 som kommer inn under overgangsreglene.

Vi mener denne avgrensningen av virkeområdet for overgangsregelen er lite skjønnsom fordi den gjør forskjell på skattebetalere med helt identiske inntektsforhold. En uførepensjonist kan få satt ned skatten med inntil 20.000 kroner i 2015, men bare dersom han hadde skattebegrensning i 2014. Det betyr at en annen skattyter, *med helt identiske inntekter og fradrag i 2015*, vil måtte betale 20.000 kroner mer i skatt bare fordi han ikke hadde skattebegrensningen i 2014.

Tilsvarende utslag får man når særfradraget for sykdomsutgifter i 2015 igjen bare videreføres for personer som hadde særfradraget i inntektsårene 2010 og 2011. En person som ble syk i 2011 vil, med årlige utgifter på 25.000 kroner, ha betalt omtrent 18.000 kroner mer i skatt enn en person som ble syk i 2010 og dermed har krav på fradraget.

Like tilfeller må behandles likt

Et av de grunnleggende og bærende elementer ved skattereglene er at like tilfeller skal behandles likt. Det bør være selvsagt at for eksempel to personer med identisk lønnsinntekt, og ellers like fradrag, betaler den samme skatten. Når det foreslås regler som gjør at bare de som tidligere har hatt en fordel skal kunne få den i fremtiden, strider det mot dette grunnleggende hensynet.

Begrunnelsen departementet anfører for overgangsregelen er å lette overgangen til lønnsbeskatning for uførepensjonister som får en betydelig nedgang i netto inntekt etter skatt. Tanken er at de som aldri har hatt fordelen tross alt ikke får det verre enn de har hatt før.

Det ble gitt uttrykk for tilsvarende betraktninger da man vedtok overgangsregelen ved særfradrag for sykdom i 2011, som altså igjen videreføres i 2015. Her var det i tillegg et poeng at skattereglene på dette området var krevende å forvalte for skattemyndighetene, og at en derfor ikke ønsket flere brukere inn i ordningen. Til dette vil vi hevde at når en har en regel som gir rett til fradrag, må en ha kapasitet til å saksbehandle regelen. Å fjerne fordelen bare for noen, med den begrunnelsen at skatteetaten ikke har tid, er etter vårt syn uholdbart.

Skatteevnesynspunktet

Et annet viktig hensyn bak utformingen av skattereglene er skatteevnesynspunktet – at skatten utmåles etter skattyters evne til å bære den. Forskjellsbehandlingen går på tvers av også dette

hensynet. To personer med identiske inntekter og fradrag har den samme skatteevnen, uavhengig av hvilke fradrag de har hatt tidligere inntektsår.

Vi bemerker også at det synes noe tilfeldig ved hvilke regelendringer en velger en slik forskjellsbehandling. Det er for eksempel ikke slik at de som allerede har skatteklasser 2, i en overgangsperiode slipper den økningen i skatt forslaget om bortfall av klasse 2 medfører.

Vår oppfordring er å avvikle forskjellsbehandlingen. Sykdomsfradraget bør gis til alle aktuelle skattytere inntil ny ordning er på plass, og overgangsregelen for uføre bør gjelde alle som ville hatt krav på skattebegrensning i 2015.